

Horváth László

Méretlap szerkezete, tesztlapok követelményei

A követelménymodul megnevezése:

Ortopédcipő-tervezés

A követelménymodul száma: 1335-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SzT-010-30

A MÉRETLAP SZERKEZETE, TESZTLAPOK KÖVETELMÉNYEI.

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Az ortopéd cipőtervezés és készítés minden beteg adatfelvételével és a cipőkészítéshez szükséges tervezési adatok rögzítésével kezdődik. Az adatok rögzítésekor az orvos előírásai, a beteg egyedi kezelésének ismervei, a cipővel kapcsolatos igények (esztétika, szezonáltság, szín, felerősítési mód stb.) a rendelkezésre álló anyagok kiválasztása és a láb méreteinek és állapotának dokumentálása elsőrendű fontossággal bír.

Milyen legyen a méretlap milyen szempontok alapján alakítsunk ki a szükséges és elégséges méretek vételére alkalmas jól áttekinthető méretlapot?

Milyen legyen a láb általános állapotát rögzítő leírás (teszt)?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Általános tudnivalók

Az ortopéd cipő készítése egyedi méretvételi adatok alapján egyedi tervezéssel, belső formával, anyagösszetétellel és külső megjelenéssel kerül kivitelezésre. Mivel az ortopéd cipő gyógyászati segédeszköz (hivatalosan orvostechnikai eszköz), minden gyártó köteles betartani a gyógyászati eszközökre vonatkozó általános tervezési irányelveket (direktívákat) és a cipő készítés dokumentálásának szabályait.

A gyógyászati segédeszközgyártás, egészségügyi szolgáltatásnak minősül. A beteggel és a beteg nyilvántartás vezetésével kapcsolatos szabályokat, az ezt, előíró rendeletek előírásainak megfelelően kell alkalmazni

Minden gyógyászati segédeszköz gyártó vagy ortopéd cipész a vonatkozó rendeletek értelmében a minősítés és regisztráció érdekében a követelményeknek megfelelő alapdokumentációt készít. Ebben rögzíti a gyártani kívánt gyógyászati eszközre (jelen esetben az ortopéd cipőre) vonatkozó műszaki és nyilvántartási követelményeket.

Megjegyzés: idézet a vonatkozó rendelet szövegéből.

Orvostechnikai eszköz minden olyan, akár önállóan, akár más termékkel együttesen használt készülék, berendezés, anyag vagy más termék – ideértve a megfelelő működéshez szükséges szoftvert, a rendelésre készült, a klinikai vizsgálatra szánt eszközt is –, amely a gyártó meghatározása szerint emberen történő alkalmazásra szolgál.

aa) betegség megelőzése, diagnosztizálása, megfigyelése, kezelése, vagy a betegségtüneteinek enyhítése;

ab) sérülés vagy fogyatékoság diagnosztizálása, megfigyelése, kezelése, tüneteinek enyhítése vagy kompenzálása;

ac) anatómiai felépítés vagy valamely fiziológiai folyamat vizsgálata, pótlása vagy módosítása céljából, és amely rendeltetészerű hatását az emberi szervezetben vagy szervezetre elsősorban nem farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus módon fejt ki, de működése ilyen módon elősegíthető. Az orvostechnikai eszközök tartozékai – tartozék, az a fent felsorolt pontok alá nem tartozó termék, amely önmagában nem eszköz, de az orvostechnikai eszközzel történő együttes használatra szolgál, azért, hogy annak rendeltetészerű működését elősegítse.

4/2009 (III.17.) EüM rendelet az orvostechnikai eszközökről.

..2. Az alapdokumentáció követelményei

Az alapdokumentáció tartalmazza a gyógyászati segédeszközökre vonatkozó, – a gyártó által vállalt – eszközök leírását. A cipők esetében a cipőkonstrukciók leírását, a méretvételi módszereket, tervezési módszereket, az eszközhöz felhasználható anyagok listáját, technológiai leírást stb.

A méretre készült gyógyászati eszközök esetében a következő főbb tartami követelményeket kell kielégíteni:

2.1 Személyi feltételek. A gyártónak annyi megfelelő végzettséggel rendelkező szakmegfelelő szakembert kell foglalkoztatni, amennyit a gyártás mennyisége megkövetel. Az ortopéd cipőkészítés esetében ez lehet szakirányú végzettséggel rendelkező cipész, cipőgyártó (a felsőrészkészítő kivételével, akit csak felsőrészkészítési munkákra alkalmazhat) vagy ortopéd cipész, továbbá ortopéd cipész mester. Alapvető követelmény, hogy a gyártó ortopéd cipőkészítő szakvizsgával rendelkező munkatársat foglalkoztasson.

2.2. Az egészségügyi szolgáltatás és gyártás feltételeit a gyártó az eszköz sajátosságait figyelembe véve alakítja ki. Ortopéd cipőkészítés esetében a méretvételi helyet külön jogszabály követelményei szerint kell berendezni a várakozásra, betegellátásra, tisztálkodásra alkalmas helységek biztosításával. Külön kell gondoskodni a betegforgalmi helységek higiéniai követelményeinek betartására és fertőtlenítésére. A gyártóhely csak a méretvételi helytől elkülönítetten alakítható ki. A cipésműhelyt a gyártott terméknek megfelelő berendezéssel és biztonság szempontjából minősített gépekkel kell berendezni. A méretvételi helyen egyéb tevékenység pl. javítás nem folytatható.

2.3. Az alapidokumentáció része az eszköztörzskönyv. Ebben külön-külön nyilvántartva – az eszközökre vonatkozóan – a következőket kell rögzíteni:

- az eszközök műszaki funkcionális leírását, a típusváltozatokkal együtt. Ortopéd cipők esetében az alapváltozat az utcai használatú ortopéd cipő. Típusváltozatoknak nevezzük, az orvosi indikációk szerint a betegségcsoportos besorolást. A műszaki funkcionális leírásnak tartalmazni kell a típusváltozatokhoz beépíthető tartozékok listáját, és azok műszaki követelményeit – ha vannak ilyenek. Műszaki funkcionális leírást kell készíteni a cipőbetétekről, és fel kell sorolni a gyártó által készülő betét típusokat.
- az eszköz vázlatos műszaki rajzát, és valamennyi alkatrész darabjegyzékét, a cipőszakma sajátosságait figyelembe véve. A vázlat csak alapcipő változatra alkalmazható, mivel a cipők zártsági foka szezonális jellege számtalan variációra kínál lehetőséget. Ugyanakkor a felsőrész típusok alapváltozatait – nem egyedi gyártásra alkalmas változatban úgynevezett modell dossziében mintákkal és összeállítási rajzokkal tárolni kell.
- az eszköz vázlatos összeállítási rajzát (a modelldossziéra elkészített összeállítási rajz és alsórész összeszerelési metszetrajz) valamennyi alkatrész megjelölésével és darabszámával.
- az eszközök fő alkatrészeinek tervezési adatait és módszerét. Ortopéd cipő esetében az egységes felsőrész tervezési módszer kell rögzíteni, valamint az eltérő tervezési sajátosságokkal vagy konstrukciós követelményekkel rendelkező felsőrész típusok tervezési módszerét leírni (pl. diabetes felsőrészek, belső emelésű felsőrészek, vagy különleges ergonómiai követelményeket célzó felsőrész formák). Tervezési mellékletet kell készíteni a kapták méretezési és tervezési módszeréről, egyedi kialakítás műszaki követelményeiről.
- az eszköz gyártásánál felhasznált anyagok és segédanyagok jegyzékét, valamint azok felhasználásának tájékoztató normatív adatait. Külön jegyzékben kell megjelölni a fő anyagok (cipők esetében a felsőbőrök, bélésbőrök, keménybőrök, talpanyagok) legfontosabb minőségi mutatóit a beszerzési és ellenőrzési követelményeket.
- a törzskönyvnek tartalmazni kell a gyártási műveletek tájékoztató leírását és a gyártás során használt berendezéseket.
- a termékazonosítást (pl. modellszám vagy terméktípus fantázianeve), és a termék jelölésének gyakorlatát a gyártó lógójának rajzát.
- külön fejezetben kell rögzíteni az egyedi eszközre vonatkozó méretvételi módszert és dokumentum formátumot.

2.4. A gyártott egyedi eszközök – a felhasználók szerint csoportosított dokumentumok és feljegyzések tárolásának (archiválásának) módját.

2.5. A z anyag, a raktározás a minőségi bizonylatolás, reklamációkezelés stb. nyilvántartási rendjét

3. Az ortopéd cipő megfelelésének követelménye.

Az orvostechikai eszközökre vonatkozó rendelet szerint a rendelésre készült eszközök megfelelésének elbírálása , a gyártó felelőssége.

A gyártó nem kényszerül a gyártott eszközt minősíteni, de nyilatkoznia kell arról, hogy az megfelel az orvostechnikai eszközökre vonatkozó rendelet általános tervezési követelményeinek az eszköz alkalmazásában, továbbá az eszköz kockázata nem haladja meg az eszközre vonatkozó kockázati szintet. A nyilatkozatot a 2.4 pontban leírt archivált dokumentumon kell jegyezni minden személy részére készített egyedi eszköz esetébe. (A nyilatkozat jogi erejű).

4/2009 (III.17.) EüM rendelet az orvostechnikai eszközökről 8.sz melléklet 2. bekezdés

4. A méretlap.

A méretlap a lábmérés módszerének egyik eszköze. Tartalmazza a lábmérés módját, a lábról készített feljegyzéseket, rögzíti az orvosi vény adatait, a megrendelő beteg adatait, a lábbeli műszaki specifikációját stb. A méretlapra feljegyzett adatok rögzítik az ortopéd cipész és a beteg első találkozásának eredményét. Az adatok teljes körű felvétele és pontossága a cipész felelősségének és az elkészült lábbeli minőségének, nyomon- követhetőségének alapvető feltétele. A méretlap a méretvételi folyamatot rögzíti.

4.1 A méretlap fejléce.

Tartalma: A gyártó neve. A méretvétel helye és módja. A páciens adatai. Orvosi rendelvény adatai. Megrendelés vagy méretlap szám.

LOGÓ	A gyártó neve és címe					Méretvétel dátuma	Megrendelés vagy méretlap szám		
	Név	Lakcím	TAJ szám	Életkor	Testsúly		Elérhetőség		
A megrendelő adatai	Képviselő személy neve		Egyéb megjegyzés						
	Jogosultság	Normatív	Egyéb tám.	HM	Közgyógy	Üzemi baleset	Eü. kiemelt	Eü. emelt	Teljes ár
Orvosi vény adatai	Felíró orvos neve		Cipőkód			Betét			
	BNO kód		Tartozékok						

Megjegyzés: A „BNO” kód a Betegségek Nemzetközi Osztályozása betűszava. A megjelölés kifejezi az osztályozásban az adott betegség leírásának azonosítóját. PL. S9810 – egy lábujj traumás csonkolása.

4.2 A láb általános állapotának adatai

Tartalma:

- Lábujjak állapota
- A láb előrészeinek jellemzői
- A láb sarokrészeinek jellemzői
- Egyéb

A LÁB ÁLTALÁNOS ÁLLAPOTA

Lábujjak:	bal	jobb
Normál	☐	☐
Kalapácsujj	☐	☐
Ujjhiány	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
Lábfej		
Normál	☐	☐
Flexibilis	☐	☐
Rigid	☐	☐
Lábtő		
Normál	☐	☐
Lapos	☐	☐
Magas	☐	☐
Az indikációs problémákhoz kapcsolódó és a teljes lábra vetíthető, egyéb megjegyzések:		

4.3. Betétek:

Tartalom

- Beépített betétek
- Kivehető betétek
- Betét anyagok
  - Plastazote /6 mm/
  - EVA 3mm
  - Stb.
- Betéttakarók
  - Bélésbőr
  - Filc
  - Keménybőr
  - Stb.
- Metatarsális párnák
  - Szív forma
  - Gyomor forma
  - 'T" forma
  - Máj forma

A MÉRETLAP SZERKEZETE, TESZTLAPOK KÖVETELMÉNYEI AZ ORTOPÉD CIPÉSZETBEN

Hosszboltozat emelők

- Sarokemelő
- Boltozatemelő
- Szélesített
- Keskeny
- Stb.

Ujj párnák

- támasz
- emelő

Egyéb előírások:

Beépített betétek	bal	jobb
Parafa	☐	☐
Emelt parafa	☐	☐
Lábágy	☐	☐
Emelt lábágy	☐	☐

4.4. Protézisek

Protézisek	bal	jobb
Protézis beágyazás cipőbe	☐	☐
Protézis beágyazás mobilizátorhoz	☐	☐
Egyéb előírás a protézis beépítéshez		

4.5. Cipőre és cipőbe szerelhető tartozékok

	bal	jobb
Cipőszárba végig kéreg		
Magasított	☐	☐
Magasított hosszított	☐	☐
Asszimmetrikus (külső vagy belső)	☐	☐
Gördülő	bal	jobb
Egyszerű 3-5 mm	☐	☐
Egyszerű magasított	☐	☐

Sarokgördülő	☐	☐
Nagyszögű gördülő	☐	☐
Kettős gördülő	☐	☐
Pillangó gördülő	☐	☐
Hárompontos gördülő	☐	☐
Speciális gördülő	☐	☐
Talpdöntés		
Külső végig	☐	☐
Külső előláb döntés	☐	☐
Külső sarokdöntés	☐	☐
Belső végig döntés	☐	☐
Belső előláb döntés	☐	☐
Belső sarokdöntés	☐	☐
5 mm-nél - magasabb döntés végig	☐	☐
Talpszélesítés külső oldalon 10 mm-ig	☐	☐
Talpszélesítés külső oldalon	☐	☐
10mm felett	☐	☐
Egyéb előírások a talpdöntés méreteire		
Laticel a talpbélés teljes felületén	☐	☐
Részleges laticel párna a talpbélésen	☐	☐

4.6. Lábrövidülés kiegyenlítés

	bal	jobb
Külső emelés 4.5 cm magasságig	☐	☐
Külső emelés 10 cm magasságig	☐	☐
Külső emelés 10 cm magasság felett	☐	☐

A MÉRETLAP SZERKEZETE, TESZTLAPOK KÖVETELMÉNYEI AZ ORTOPÉD CIPÉSZETBEN

Belső emelés 4,5 cm magasságig	☐	☐
Belső emelés 10 cm magasságig	☐	☐
Külső belső emelés 4.5 cm magasságig	☐	☐
Külső belső emelés 10 cm magasságig	☐	☐
Külső belső emelés 10 cm magasság felett	☐	☐

4.7. Kapta specifikáció

Egyedi kaptakészítés módja:	Orrforma:
Átalakítás sorozatkaptából ☐	- Gömbölyű ☐
Vésett fa kapta ☐	- Ovál ☐
Öntött műanyag kapta ☐	- Nyújtott ☐
Névre szóló tárolt kapta ☐	- Vágott ☐
Hozott kapta ☐	- Egyéb ☐
Mélyített ☐	Sarok magasság
Neuropathias ☐	- 0 mm; 10 mm; 20 mm; 30 mm; 15 mm; 25 mm; 35 mm.
Egyéb ☐	Lábujj magasság
Kapta készítéssel kapcsolatos méretvevő megjegyzés:	- Normál ☐
	- Magasított ☐
	- Egyedi átalakított ☐

4.8. Cipőkészítés adatai

Felsőrész:	Belső anyagok:
Cipő zártsági foka:	Orrmerevítő típusok és anyagok:
- Félcipő	- Többrétegű textil
- Magas szárú cipő 16 cm szármagasságig	- Puha felsőbőr
- Magas szárú cipő 16 cm szármagasság felett	- Keménybőr
- Csizma	- Normál méret
Felsőrész anyaga	- Kifliforma
	- Orrmerevítő nélkül.
	Kéreg:

<ul style="list-style-type: none"> - Marhabox - Marha soft - Marha nappa - Sevró - Egyéb <p>Bélés anyaga</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sertés színbélés - Marha színbélés - Juh színbélés - Membrán műbélés - Laminált textil - Műszőrme - Természetes szőrme - Egyéb 	<ul style="list-style-type: none"> - Kemény bőr <p>Talp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bőr - Mikroporózus műanyag - EVA zártcellás - Nem méretpontos formatalp - Rámás - Ráma nélkül <p>Sarok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rátett fa bevonva - Rátett tömb - Rövid éksarok - Hosszított éksarok
---	--

4.9. Lábmérés körülményei

- Mindkét láb egyenletesen terhelt állapotban
- A beteg ülő helyzetében
- Felemelt sarokmagassággal
- Terheletlenül (nem talajszinten)

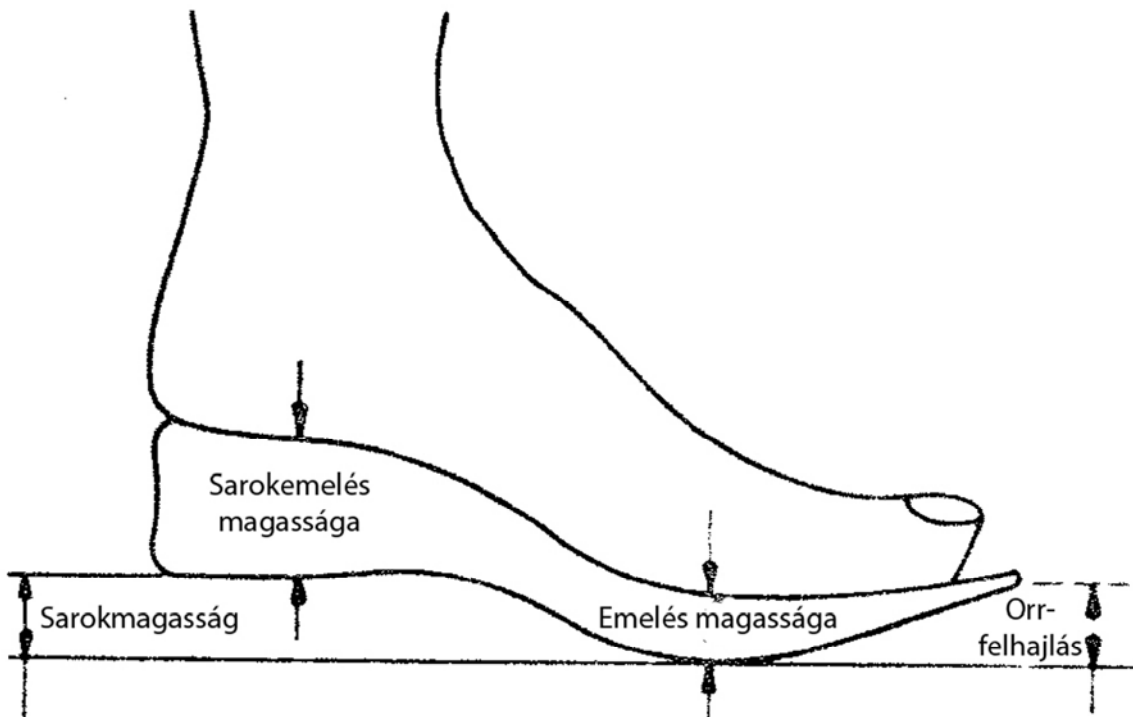
4.10. Lábmérési adatok

Lábmérés helye	Bal láb	Jobb láb	Lábmérés helye	Bal láb	Jobb láb
<p>Alapadatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lábrajz hossza cm vagy (mm) - Lábhossz cm - Cipő hossza öltés - Bűtyök szélesség mm - Sarok szélesség mm - Bűtyök bőség mm - Kisujjbőség mm - Marbőség mm - Sarokbőség mm 			<p>Információs adatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szármagasság mm - Szármagasság bősége mm - Ikrabőség mm - Ikramagasság mm - Öregujjmagasság mm - Marmagasság mm - Külső boka magasság mm - Belső boka magasság mm 		

- Boka bőőség mm					
------------------	--	--	--	--	--

4.11. Egyéb adatok

Emelések méretezése:

1. ábra. Rövidült láb emelés méretezés

Döntések és gördülők magassági pontjai és helye (lábkörrajzon jelölve)

Gördülő magasság (mm)

Döntés magasság (mm)

Méretvételi lap mellékletei:

- Raszteres lábnyomat, vagy habnyomatos minta,
- Digitálisan rögzített talpnyomat
- Gipszminta egyik vagy mindkét lábról
- Kitöltött lábteszt lap

A méretlap tartalmára vonatkozó előbbiekben tájékoztató céllal leírt adatokat a méretvétel során célszerű figyelembe venni.

Minden gyártó vagy ortopéd cipőkészítő a méretvételhez, a cipőkészítéshez szükséges mennyiségű adatot jegyez fel.

Erre a célra saját elképzelései szerint alakít ki méretlapot, a feljegyzésre kerülő adatsorokat pedig a könnyebb kezelhetőség igényével helyezi el.

Célszerű a méretlapot „A 3” lapméretre tervezni, amelynek egyik oldalán az adatok és a feljegyzések táblázatai szerepelnek és a másik oldalon a lábkörrajz és a lábmérési adatok, kerülnek rögzítésre, a tartozékok és az emelések adataival együtt.

A lábmérést indokolt két példányban rögzíteni (tőpéldány, munkapéldány).

. A mértékvétel eszközei

1/. méretlap; 2/. golyóstoll vagy 7mm átmérőjű ceruza; 3/. 6 – 10 mm szélességű, milliméter beosztású mérőszalag; 4/. megfelelő metrikus magasságmérő; 5/. egy sorozat magassági alátét lábrövidülés méréshez; 6/. görbület leképző; 7/. lábszár szögmérő; 8/. talpnyomat mintavevő készülék; 9/. gipszelés eszközei,

továbbá

a cipővel kapcsolatos modell cipőminták, katalógusok, anyagminták (felsőbőr, bélés, talp, ráma, felerősítő elem stb.).

A méretvétel megkezdésekor a lábat meg kell vizsgálni. A vizsgálathoz a lábról általában használatos zokni, vagy kötést el kell távolítani. A lábvizsgálat befejezése után a hossz- és kerületi méretek meghatározásánál a zoknit, kötést vissza kell helyezni a lábra.

5. A lábteszt.

A láb állapotáról és a cipőtervezéshez szükséges adatok kiegészítésére szolgál a láb állapotának részletes vizsgálata. A vizsgálat során fel kell jegyezni az esetleges deformációkat, a lábformát, azt, hogy a láb magas vagy lapos, hosszú vagy keskeny. Lapos láb esetén az öregujj emelésével meg kell győződni a belső boltozati ív aktivitásáról. Vizsgálni kell a boka mozgását és a térdek mozgását. Fel kell jegyezni, hogy a beteg lába, a vizsgálat során megdagadt állapotban van-e és az állapot a nap folyamán hogyan változik. Fel kell jegyezni a vérkeringésről, allergiákról, a bőr érzékenységéről és minőségéről kapott vagy tapasztalt adatokat.

Az összes adatot tesztlapra kell feljegyezni. A tesztlap lehet a méretvételi lap része, de célszerű a beteg első vizsgálatánál önálló tesztlap készítése és a későbbiek során a változások méretlapon történő feljegyzése.

Lábvizsgálati adatlap

Név:.....

Felvétel dátuma:.....

Méretvevő lap száma:.....

Fájdalomérzet:

	jobb	bal
Hát	☐	☐
Gerinc	☐	☐
Csípőízület	☐	☐
Térdízület	☐	☐
Felső lábszár	☐	☐
Alsó lábszár	☐	☐
Felső ugróízület	☐	☐
Alsó ugróízület	☐	☐
Lábtőcsontok	☐	☐
Lábközép csontok (basis, corpus)	☐	☐
Lábközép csontok (fejecsek)	☐	☐
Lábujjak	☐	☐
Izmok lábszár	☐	☐
Lábvizsgálat		
Nyomás érzékenység		
Lábfej	☐	☐
Lábközép	☐	☐
Sarok	☐	☐

Lépés

A MÉRETLAP SZERKEZETE, TESZTLAPOK KÖVETELMÉNYEI AZ ORTOPÉD CIPÉSZETBEN

Belső oldalon	☐	☐
Külső oldalon	☐	☐
Lábfej helyzete		
Addukált	☐	☐
Abdukált	☐	☐
Mozgatás		
Emelés (flexio)	☐	☐
Nyújtás (extensio)	☐	☐
Pronáció	☐	☐
Szupináció	☐	☐
Izmok állapota		
Bénult	☐	☐
Merev	☐	☐
Spasztikus, Petyhüdt	☐	☐
Veleszületett betegségek		
Dongaláb	☐	☐
Sarokláb	☐	☐
Csontok	☐	☐
Statikai elváltozások		
Lúdtalp I	☐	☐
Lúdtalp II	☐	☐
Bütyök	☐	☐
Metatarsalgia	☐	☐
Kalapácsujj	☐	☐
Sarok valgus	☐	☐

A MÉRETLAP SZERKEZETE, TESZTLAPOK KÖVETELMÉNYEI AZ ORTOPÉD CIPÉSZETBEN

Sarokvárus

Egyéb megbetegedések

Neuropátia

Plantáris ulcus

Látható daganatok

Gyulladásos

panaszok

A láb általános állapotával kapcsolatos egyéb feljegyzések: a beteg tájékoztatása; orvosi ajánlás; stb.

Összefoglalás:A méretvétel szabályait nem lehet egységes keretben jellemezni. A méretvételt számos szubjektív elem teszi változatossá, igazodva az ortopéd cipő egyedi jellegéhez. A méretvételi munkakörben kialakulnak sajátos jelölési szabályok. Ezek értelmezése mások számára nem elérhető megfelelő magyarázat nélkül. Annak a követelménynek a betartása, hogy a betegkövetési dokumentumok tartalmi ismérvei az eszköz átadásától számítva öt évig ellenőrizhetők legyenek, szükségessé teszi, hogy személyes jegyzék alkalmazása esetén dokumentálva legyenek a jelölések is

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Feladat:

3-3 fős csoportokban a csoport tagjai készítsenek lábmérést egymásról magas szárú ortopéd cipő elkészítéséhez.

A munka tartalma:

- tervezzenek közösen méretvételi lapot!
- személyenként határozzák meg a legfontosabb lábvizsgálati tényezőket és rögzítsék a közös méretlapon!
- vizsgálják meg egymás lábát és az eredményt a méretlap teszt sorainál, rögzítsék,
- mérjék le a láb cipőkészítés szempontjából szükséges méreteit és rögzítsék az általuk készített méretlapon!.

Felhasznált eszközök

Személyenként 3-3 „A4” méretű rajzlap

Asztal, méretvevő dobogó,

Modellkatalógus, vagy divatlap,

Ceruza, mérőszalag, magasságmérő, egy sorozat magassági alátét

Rasztteres talpnyomat-vevő készülék

A munkavégzés folyamata

A méretlap készítésekor először a személyes adatok rögzítését, tartalmazó fejléctet kell elkészíteni. A fejléc tartalmazza a páciensadatokat (név, lakcím, elérhetőség, életkor, súly), az ortopéd cipőre vonatkozó adatokat, valamint a felvétel időpontját, helyszínét.

A méretlapra legyen elhelyezve a páciens által kiválasztott, fő anyagok adatainak helye (felsőrész bélés, talp sarok stb.) és a megrendelő egyedi kívánságai feljegyzésének lehetősége; a kapta formai követelményeinek rögzítésének lehetősége, a betétre vonatkozó adatok, a tartozékokra vonatkozó adatok, és a lábteszt vizsgálat adatai és a lábra vonatkozó jellemzők leírásának helye.

A lábmérés adatait az adott lábkörrajzon belül (bal láb, jobb láb) a méretvétel sorrendjébe tüntessék fel. A lábkerületi méretének adatait milliméterben kell megadni, és a méretvételnél a mérőszalagot olyan szorosan kell tartani, hogy a szöveteket először kismérték összehúzzuk, majd visszaengedjük, úgy, hogy a mérőszalag a pontos feszítési mértékre álljon be. A kerületi méretek vételénél a láb helyzetét a körülrajzolásnál felvett helyzetben kell tartani. Kiegészítő kerületi méreteket a cipő konstrukciójának megfelelően kell kiválasztani és felvenni. A hosszúsági méreteket legalább két mérési állapotban kell rögzíteni a páciens ülő és álló mindkét lábra eső egyensúlyi helyzetében. A magassági méreteket egy magasságmérővel kell mérni. Különösen fontos a lábujjak, a külső és belső boka a lábközép (mar) legmagasabb pontjának mérése és helyének meghatározása a méretrajzon. A cipőszár magasságának megfelelő lábszárbőséget javasolt tört számmal feljegyezni. Célszerű különösen magasabb szárú cipők esetében a magassági méreteket 50 mm-enként megismételni és feljegyezni

Rendellenes esetekben a láb sarokgörbületéről is mintát kell venni, mivel ez különösen a félcipők szármagasságát határoolja be.

A méretvétel lehet gipszmintavétel is.

A lábnyomatot a méretvételi szabályoknak megfelelően a méretlap hátoldalán rögzítsék, és lássák el az azonosítási jelzésekkel. A lábnyomat mellett szövegesen értékeljék, írják le az általuk megállapított a talpi rész állapotra vonatkozó jellemzőket. A méretlapra fel kell jegyezni a talpi méretvétel módszerét, tekintettel arra, hogy a gipszminta vagy talpnyomathab a technológiai műveletek során elhasználódik.

A cipő elkészítéséhez határozzák meg a terméket: modellszám anyagösszetétel alkatrészjegyzék és gyártási eljárás szerint.

A méretlapot lássák el a későbbi azonosítást biztosító sorszámmal, (méretlapszámmal) azonosító jelöléssel. Az azonosító jelet használják minden csatlakozó dokumentum esetében (méretlap, lábnyomat, tesztlap)

A méretvételt meghatározott sorrendben a következők szerint kell végrehajtani.

- A felírt orvosi vény és a beteg azonosítása.
- A beteg és az orvosi vény adatainak rögzítése a méretlapon és a tesztlapon.
- A beteg tájékoztatása az orvosi vényre felírt gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos lehetőségekről, a cipő külalakjáról, a felhasználható főbb anyagok változatairól, a gyógyászati célt szolgáló egyéb követelmények cipővel kapcsolatos megoldásairól, a terméktől várható gyógyászati hatásról.
- Bemutató minták alapján a cipőmodell és a cipő főbb anyagainak kiválasztása. A kiválasztott modell és anyagminták rögzítése a méretlapon
- A méretvételi hely előkészítése és a beteg felkészítése a méretvételre (fertőtlenítés, a beteg kényelembe helyezése).
- A hordott cipő vizsgálata kopások, deformációk egyéb hordási sajátosságok feljegyzése.
- A lábteszt elkészítése.
- A láb méretvételi helyzetének beállítása, rögzítése,
- A láb mérése és az adatok rögzítése.
- A cipő elkészítésével kapcsolatos határidők megbeszélése (szükség esetén a próba időpontja, a cipő átadási próbájának határideje, stb.).

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Az önellenőrzés, a kitöltött méretlapok – összehasonlításával történjen:

- Az összehasonlíthatóan felvett lábméretek vizsgálata!
- Az összehasonlítható méretlapok esetében voltak-e eltérések a láb deformáció kezelésének megítélésében (milyen tartozékokat tartottak szükségesnek a cipőbe építeni?).
- Milyen eltéréseket állapítottak meg a lábteszt alapján?

Összehasonlítható méretek	1. számú méretvétel (Ákos lába)	2..számú méretvétel (Ákos lába)
Lábkörrajz alapján mért lábhossz (cm)		
Javasolt cipőméret (öltés)		
Talpnyomat bütyökszélessége (mm)		
Talpnyomat sarokszélessége (mm)		
Bütyökterület (mm)		
Marbőség (mm)		
Sarokbőség (mm)		
Bokabőség (mm)		
Lábszárbőség (mm)		
Öregujjmagasság (mm)		
Marpont magassága (mm)		
Belső bütyökpont %-a a lábhosszhoz viszonyítva		
Külső bütyökpont %-a a lábhosszhoz viszonyítva		

A MÉRETLAP SZERKEZETE, TESZTLAPOK KÖVETELMÉNYEI AZ ORTOPÉD CIPÉSZETBEN

Minden gyakorlattevő 2-2 méretlappal rendelkezik, ezért az összehasonlítások az azonos személyhez kötődő méretlapoknál kell elvégezni.

Tartozékok az 1.sz. méretvételi lapon _____

Indoklás

Tartozékok a 2. sz. méretvételi lapon _____

Indoklás

a) eltérés a tesztlapon _____

Indoklás

b) eltérés a tesztlapon _____

Indoklás

MEGOLDÁSOK

A feladat teljesítése a gyakorlat vezetője részéről:– a szubjektív tényezők összességének megítélése is lehet A feladatra konkrét megoldás nem adható.

Az értékelés szempontjai a következők legyenek:

- A kialakított méretlap alaki áttekinthetősége, a méretvétel sorrendiségének figyelembe vételével

(Jó a méretlap szerkezete, ha követi a méretvétel folyamatát, kézi bejegyzések esetén az adatok rögzítésére elegendő hely áll rendelkezésre. A lábrajz készítése nem akadályozza az adatok rögzítését).

- Minden számadat és szöveges megjegyzés olvasható, mások számára is világosan és érthetően van rögzítve.
- A rögzített adatok legyenek pontosak, ha van olyan adat, amelynek tűréshatára eltér az érzékenységi küszöb által megkövetelt ± 3 mm -től az önellenőrzésnél indoklással legyen rögzítve. Más esetben az eltérés nem fogadható el, és a mérést meg kell ismételni.
- A lábvizsgálati adatok szubjektív megítélését az összehasonlítás után, a gyakorlatot vezető személy közreműködése mellett egyeztessék.

IRODALOMJEGYZÉK

Alapdokumentáció az ortopéd cipészek minősítéséhez

Technorg Consulting kiadványa 2004.

14/2007.(III.14.) EüM rendelet a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről '6. számú melléklet

4/2009 (III.17.) EüM rendelet az orvostechnikai eszközökről

A(z) 1335-06 modul 010-es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
33 542 02 0100 31 01	Cipőfelsőrész-készítő
33 542 02 0100 21 01	Cipőösszeállító
33 542 01 1000 00 00	Bőrdíszműves
31 542 02 1000 00 00	Szíjgyártó és nyerges
33 542 02 1000 00 00	Cipész, cipőkészítő, cipőjavító

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

7 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató